

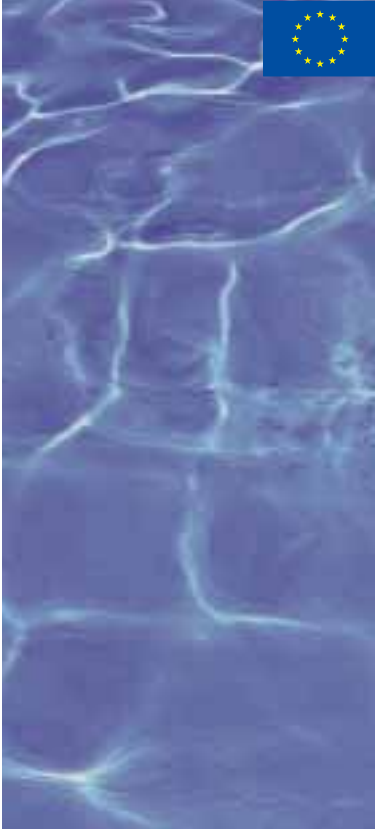

Η Οδηγία – Πλαίσιο περί Υδάτων

Αντλήστε από αυτή!

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων Το νερό είναι ουσιώδες για τη ζωή

Το νερό είναι ουσιώδες για τη ζωή στον πλανήτη. Η ίδια η ύπαρξή μας καθώς και οι οικονομικές δραστηριότητές μας εξαρτώνται ολοκληρωτικά από αυτόν τον πολύτιμο πόρο. Ωστόσο, σε παγκόσμιο επίπεδο το νερό είναι συχνά ένας περιορισμένος πόρος.

Γεγονότα κλειδιά σχετικά με την κατάσταση του νερού παγκοσμίως

- Λιγότερο από 1% των υδάτων του πλανήτη είναι διαθέσιμο για κατανάλωση από τον άνθρωπο.
- Περισσότεροι από 1,2 δισεκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε ασφαλές πόσιμο νερό.

Σε σύγκριση με τις συνθήκες σε μερικά μέρη του κόσμου, η κατάσταση των ευρωπαϊκών υδάτινων πόρων είναι σχετικά ευνοϊκή: η ήπειρος δεν αντιμετωπίζει γενικές ελλείψεις νερού και ακραία προβλήματα ύδρευσης όπως ξηρασίες και πλημμύρες είναι σπάνια. Ωστόσο, μια πιο προσεκτική εξέταση καθιστά σαφές ότι η ποιότητα του νερού της Ευρώπης απέχει πολύ από το να είναι ικανοποιητική.

Γεγονότα - κλειδιά σχετικά με την κατάσταση του νερού στην Ευρώπη

- 20% όλων των επιφανειακών υδάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση απειλείται σοβαρά από ρύπανση.
- Τα υπόγεια ύδατα παρέχουν περίπου το 65% όλου του πόσιμου νερού της Ευρώπης.
- 60% των ευρωπαϊκών πόλεων κάνουν υπερεκμετάλλευση των πόρων των υπόγειων υδάτων τους.
- 50% των υγρότοπων βρίσκονται σε "επικίνδυνη κατάσταση" λόγω της υπερεκμετάλλευσης των υπόγειων υδάτων.
- Η επιφάνεια της αρδευόμενης γης στη Νότια Ευρώπη έχει αυξηθεί κατά 20% από το 1985.

Δεδομένων των πολυάριθμων και αυξανόμενων πιέσεων στους υδάτινους πόρους μας, έχει ζωτική σημασία να υπάρξουν αποτελεσματικά νομοθετικά όργανα που θα αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τα προβλήματα και θα βοηθήσουν στην εξασφάλιση αυτών των πόρων για τις επόμενες γενιές.

Η οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων (WFD) επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της προστασίας των υδάτων σε όλα τα ύδατα και θέτει ως σαφείς στόχους ότι μέχρι το 2015 πρέπει να επιτευχθεί "καλή κατάσταση" για όλα τα ευρωπαϊκά ύδατα και να εξασφαλιστεί αειφόρος χρήση του νερού σε ολόκληρη την Ευρώπη. Αυτό το νέο σύστημα-ομπρέλα έρχεται την κατάλληλη στιγμή, καθώς οι υδάτινοι πόροι της Ευρώπης αντιμετωπίζουν αυξανόμενες πιέσεις. Δεν υπάρχει καταλληλότερος χρόνος από τώρα για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις και να βοηθηθεί η εξασφάλιση των υδάτινων πόρων μας για σήμερα και για τις επόμενες γενιές.

Συγκέντρωση όλων των ενδιαφερομένων

Για την ανάπτυξη αυτής της νομοθεσίας, χρησιμοποιήθηκαν εκατοντάδες τεχνικοί – από τη βιομηχανία και τη γεωργία μέχρι τις περιβαλλοντικές οργανώσεις και τις οργανώσεις καταναλωτών – καθώς και τις τοπικές και εθνικές αρχές. Αυτή η συνεργασία είναι θεμελιώδης, διότι το νερό αποτελεί τη βάση για ολόκληρη κλίμακα δραστηριοτήτων από τη γεωργία και την αλιεία μέχρι την παραγωγή ενέργειας, τη βιομηχανία, τις μεταφορές και τον τουρισμό. Ποιος άλλος εκτός από τους εκπροσώπους και τους καταναλωτές αυτών των δραστηριοτήτων είναι καταλληλότερος να δώσει συμβουλές σχετικά με την ανάπτυξη πολιτικής που θα επηρεάσει όλους μας καθώς και αυτούς τους ίδιους;

Αυτή η παρατεταμένη και ανοιχτή περίοδος διαβούλευσης οδήγησε σε μια ευρεία συμφωνία σχετικά με τους στόχους και τα μέτρα της Οδηγίας, καθώς και σε σαφείς προθεσμίες για την περίοδο υλοποίησης. Η Οδηγία απαιτεί επίσης συνεργασία μεταξύ χωρών και ενθαρρύνει τους πολίτες, τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς και τις αρχές σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης να συμμετέχουν περισσότερο, εξασφαλίζοντας έτσι ότι θα τηρηθεί το απαιτητικό χρονοδιάγραμμα.

Πώς θα λειτουργήσει;

Η νέα Οδηγία αποτελεί μια φιλόδοξη και καινοτόμο προσέγγιση για τη διαχείριση των υδάτων. Τα στοιχεία-κλειδιά της νομοθεσίας περιλαμβάνουν:

- Την προστασία όλων των υδάτων -ποταμών, λιμνών, παράκτιων υδάτων και υπόγειων υδάτων.
- Τον καθορισμό φιλόδοξων στόχων για να εξασφαλιστεί ότι όλα τα ύδατα θα ανταποκρίνονται στην "καλή κατάσταση" μέχρι το 2015.
- Την απαίτηση για διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ χωρών και όλων των εμπλεκόμενων μερών.
- Εξασφάλιση της ενεργού συμμετοχής όλων των φορέων, συμπεριλαμβανομένων των μη κυβερνητικών οργανισμών και των τοπικών κοινοτήτων, στις δραστηριότητες διαχείρισης των υδάτων.
- Απαίτηση για πολιτικές τιμολόγησης του νερού οι εξασφάλιση του ότι ο ρυπαίνων πληρώνει.
- Εξισορρόπηση των συμφερόντων του περιβάλλοντος με τα συμφέροντα αυτών που εξαρτώνται από αυτό.

Αυτό το φυλλάδιο έχει σκοπό να δώσει μια γενική εικόνα των στόχων και των διατάξεων της Ευρωπαϊκής Οδηγίας - Πλαισίου περί Υδάτων.

Το νερό δεν γνωρίζει σύνορα

Όποιος έχει επισκεφτεί τις μεγάλες λεκάνες απορροής ποταμών της Ευρώπης όπως ο Δούναβης και ο Ρήνος γνωρίζει ότι το νερό δεν σταματάει στα σύνορα. Αφού συμβαίνει αυτό, ο καλύτερος τρόπος να γίνει διαχείριση των υδάτων είναι με διεθνή συνεργασία. Η ΕΕ έμαθε από την πείρα που αποκτήθηκε σε διάφορες περιοχές σε όλη την Ευρώπη, όπως στη λεκάνη απορροής του Ρήνου, όπου υπάρχει μακρά παράδοση διεθνούς συνεργασίας. Η Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων απαιτεί όλοι οι εταίροι σε μια λεκάνη απορροής ποταμού να διαχειρίζονται τα ύδατα από κοινού, σε στενή συνεργασία. Ορίζει ρητώς ότι οι χώρες πρέπει να καταρτίσουν κοινό Πρόγραμμα Διαχείρισης

Λεκάνης Απορροής Ποταμού με μέτρα που θα εξασφαλίσουν ότι οι φιλόδοξοι στόχοι της Οδηγίας θα επιτευχθούν μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες.

Αυτά τα προγράμματα θα μελετηθούν και θα υλοποιηθούν ανά λεκάνη απορροής ποταμού – τη φυσική γεωλογική και υδρολογική μονάδα που ενώνει όσους έχουν συμφέροντα στα ανάντη και στα κατόντη του ποταμού: τις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές αρχές καθώς και εμπλεκόμενους φορείς – συμπεριλαμβανομένων των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Στην ουσία, η Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων αποσκοπεί να δημιουργήσει νέο καθεστώς σύμπραξης για τη διαχείριση των υδάτων στις λεκάνες απορροής ποταμών.

Ο ποταμός Έλβας: Ο σολομός επέστρεψε

Για χρόνια ο ποταμός Έλβας κατατασσόταν μεταξύ των πιο ρυπασμένων ποταμών στην Ευρώπη. Ύστερα από τις πολιτικές αλλαγές στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γερμανία και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα συμφώνησαν, το 1990, να συγκροτήσουν τη Διεθνή Επιτροπή για την Προστασία του Έλβα. Με βάση τις κοινές αρχές και προσεγγίσεις που συμφωνήθηκαν ύστερα από σειρά μελετών, οι χώρες στη λεκάνη απορροής του Έλβα έχουν ήδη πραγματοποιήσει σημαντική επιτυχία. Πράγματι, ο σολομός –ένας από τους δείκτες καθαρών υδάτων – επέστρεψε στη λεκάνη απορροής του Έλβα. Οι επιτυχίες που πραγματοποίησαν αυτές οι χώρες θα διευρυνθούν ασφαλώς από το γεγονός ότι δύο άλλες χώρες θα συμμετάσχουν τώρα στο πρόγραμμα. Όλες οι χώρες στη λεκάνη απορροής θα εργαστούν από κοινού για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας - Πλαισίου περί Υδάτων.

Το νερό είναι υπόθεση όλων

Όπως ακριβώς οι διάφορες χώρες πρέπει να συνεργαστούν για να προστατεύσουν τις πηγές των υδάτων, το ίδιο πρέπει να κάνουν και οι διάφοροι παράγοντες από διάφορους τομείς. Επειδή όλοι χρησιμοποιούμε νερό στην καθημερινή μας ζωή και στην εργασία μας (είτε σε εργοστάσιο, είτε σε αγρόκτημα, είτε σε γραφείο), είναι σημαντικό να συμμετέχουμε όλοι στην επίτευξη των στόχων της νομοθεσίας. Γι' αυτό το λόγο η Οδηγία ενθαρρύνει όλους εκείνους που έχουν συμφέρον να συμμετάσχουν ενεργά στις δραστηριότητες διαχείρισης των υδάτων. Όσο περισσότερο κατανοούμε την επίδραση μας στην ποσότητα και την ποιότητα του νερού, τόσο περισσότερο μπορούμε να βοηθήσουμε στην προστασία των πολύτιμων υδάτινων πόρων μας. Η Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων ενθαρρύνει όλους τους πολίτες να λάβουν μέρος στην προστασία και τη διαχείριση των υδάτων τους.

Σε τελευταία ανάλυση, αυτοί που έλαβαν μέρος στη διεργασία ανάπτυξης της νομοθεσίας ήταν ένας συνδυασμός ομάδων πολιτών και αρμόδιων παραγόντων. Το επόμενο βήμα είναι ο σχεδιασμός ενός "Προγράμματος Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού" που θα περιλάβει ανάλυση των χαρακτηριστικών της λεκάνης απορροής ποταμού, εξέταση της επίπτωσης που έχει στο νερό η ανθρώπινη δραστηριότητα, καθώς και οικονομική ανάλυση της χρήσης των

υδάτων. Κατόπιν, σε συνεργασία με εμπλεκόμενους φορείς και χρήστες, θα θεσπιστούν και θα υλοποιηθούν μέτρα.

Αυτή η συνεργασία μεταξύ φορέων όπως οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί, οι τοπικές αρχές και διάφορα επίπεδα δημόσιων αρχών σε όλες τις φάσεις της υλοποίησης, είναι αποφασιστικής σημασίας για να εξασφαλιστεί ότι όλη η διαδικασία θα πραγματοποιηθεί αποτελεσματικά και με διαφάνεια. Και αυτή η συμμετοχή πρέπει να συνεχιστεί, έτσι ώστε να υπάρχει ισορροπία συμφερόντων μεταξύ περιβάλλοντος και αυτών που εξαρτώνται από αυτό.

Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (WWF) – συνεργασία για την αύξηση της επίγνωσης

Το 2000-2001 το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Γλυκών Υδάτων του WWF, με οικονομική υποστήριξη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οργάνωσε μια σειρά τριών σεμιναρίων, καθένα από τα οποία πραγματοποιήθηκαν ένα συγκεκριμένο θέμα - κλειδί για την υλοποίηση της Οδηγίας - Πλαισίου περί Υδάτων: (1) *Νερό και γεωργία*, (2) *Ο ρόλος των υγρότοπων στην ενιαία διαχείριση λεκανών απορροής ποταμών* και (3) *Καλή πρακτική στο σχεδιασμό λεκανών απορροής ποταμών*.

Οι κύριοι στόχοι αυτών των σεμιναρίων ήταν: να δοθούν πληροφορίες και η ευκαιρία για δημόσια συζήτηση σχετικά με την Οδηγία, με ταυτόχρονη ανταπόκριση στην ανάγκη για μεγαλύτερη διαφάνεια και συνειδητοποίηση της κοινής γνώμης, για να διευκολυνθεί η ανταλλαγή εμπειριών και πραγματογνωμοσύνης και ο προσδιορισμός της "καλής πρακτικής" για την υλοποίηση βασικών στοιχείων της νομοθεσίας. Έχει συνταχθεί ένα πρώτο πρακτικό έγγραφο - πηγή σχετικά με τα σεμινάρια και μπορεί να βρεθεί στο:

www.panda.org/europe/freshwater/seminars/seminar.html

Το νερό είναι ένας ευαίσθητος πόρος

Η επιβάρυνση λόγω χημικών ατυχημάτων

Η μόλυνση ποταμών από χημικά ατυχήματα απεικονίζει – δραματικά – τη σύνδεση μεταξύ διαφόρων μερών του οικοσυστήματος και διάφορων χρήσεων του νερού από τον άνθρωπο. Σχετική περίπτωση είναι το ατύχημα στην αποθήκη της Sandoz στη Βασιλεία της Ελβετίας το 1986. Το νερό που χρησιμοποιήθηκε για την κατάσβεση της πυρκαγιάς μολύνθηκε με υδράργυρο, οργανοφωσφορικά παρασιτοκτόνα και άλλα χημικά. Αυτό το νερό κατέληξε κατόπιν στον Ρήνο προκαλώντας μαζική ρύπανση και τον θάνατο μισού εκατομμυρίου ψαριών και ανιχνεύθηκε σε όλη τη διαδρομή μέχρι την Ολλανδία. Η παροχή πόσιμου νερού που τροφοδοτούσε 9 εκατομμύρια ανθρώπων κατά μήκος του Ρήνου χρειάστηκε να διακοπεί άμεσα

Ένα συμβάν στα ανάντη επηρέασε ολόκληρη την κατάντη ροή του ποταμού και ως αποτέλεσμα χρειάστηκε κάποιος χρόνος για να αποκατασταθεί πλήρως ο Ρήνος. Το ατύχημα οδήγησε στη στενή συνεργασία μεταξύ των χωρών που επηρεάστηκαν και, ως αποτέλεσμα, τα ψάρια, συμπεριλαμβανομένου του σολομού, έχουν επανέλθει στον Ρήνο. Παρόμοια ατυχήματα συνέβησαν στον Δούναβη, όπως το ατύχημα της Baia Mare στη Ρουμανία το έτος 2000 ή το ατύχημα που συνέβη το 1998 στο Aznalcóllar (Ανδαλουσία της Ισπανίας) όπου ένα ρήγμα σε φράγμα δηλητηρίασε το περιβάλλον στο εθνικό πάρκο της Doñana.

Μια σταγόνα επικίνδυνης ουσίας μπορεί να ρυπάνει χιλιάδες λίτρα νερού. Η ρύπανση που γίνεται σήμερα θα μπορούσε να παραμείνει για γενιές στα υπόγεια ύδατά μας που θέλουμε να χρησιμοποιούμε για πόσιμο νερό. Πράγματι, οι υδάτινοι πόροι επηρεάζονται από πολλές διαφορετικές χρήσεις του νερού όπως η γεωργία, η βιομηχανία και τα νοικοκυριά.

Ουσιαστικά, η Οδηγία - Πλαίσιο στοχεύει στο να αποτρέψει τη ρύπανση στην πηγή και δημιουργεί μηχανισμούς ελέγχου για να εξασφαλίζεται ότι σε όλες τις πηγές ρύπανσης θα γίνεται διαχείριση με βιώσιμο τρόπο. Προστατεύει τα υπόγεια ύδατα και θέτει φιλόδοξους στόχους για την ποιότητα και την ποσότητά τους. Για τα υδάτινα οικοσυστήματα των ποταμών, λιμνών και παράκτιων υδάτων μας τίθενται επίσης φιλόδοξοι οικολογικοί στόχοι. Αν και πολλά από τα υπόγεια και επιφανειακά ύδατα της Ευρώπης είναι σήμερα ρυπασμένα, θα πρέπει όλα να επιτύχουν "καλή κατάσταση" μέχρι το 2015.

Πολιτικές ολοκλήρωσης

Η προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος μπορεί να επιτευχθεί μόνο με περαιτέρω ενοποίηση των διάφορων πολιτικών ανά περιοχές. Στην ουσία, η Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων ενθαρρύνει, και σε μερικές περιπτώσεις απαιτεί, την ενοποίηση πολιτικών και ενεργειών που μπορούν να συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας του νερού. Ως τέτοιες, για παράδειγμα, νοούνται οι ενέργειες αγροτών που αλλάζουν τη γεωργική χρήση γης για να μειώσουν τις διαρροές νιτρικών αλάτων στα υπόγεια ύδατα, ή βιομηχανικών παραγωγών που επενδύουν σε νέες τεχνολογίες για να μειώσουν τις εκπομπές, ή καταναλωτών που αγοράζουν φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα (όπως βιοαποδομήσιμα απορρυπαντικά).

Συνεπώς, οι στόχοι της βιώσιμης χρήσης νερού σύμφωνα με την Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων πρέπει να ενσωματώνονται στους στόχους άλλων ευρωπαϊκών πολιτικών σχετικά με τη γεωργία και την αλιεία, την ενέργεια, τις μεταφορές, τον τουρισμό κ.λπ. Όπου η υπάρχουσα νομοθεσία αποτυγχάνει να λύσει τα προβλήματα της καλής ποιότητας νερού, τα κράτη μέλη πρέπει να εξακριβώνουν πότε συμβαίνει αυτό και να μελετούν πρόσθετα μέτρα για την εκπλήρωση

όλων των σχετικών στόχων. Αυτά θα μπορούν να περιλαμβάνουν για παράδειγμα αυστηρότερος ελέγχος για τις εκπομπές ρύπανσης από τη βιομηχανία ή τη γεωργία.

Είναι ουσιώδες να αποτραπεί και να ελεγχθεί η ρύπανση

Σε θέματα ελέγχου της ρύπανσης, η Οδηγία να συνδυάζει δύο προσεγγίσεις – την καλύτερη δυνατή μείωση των εκπομπών και ελάχιστο όριο ποιότητας – για να εξασφαλιστεί ότι οι στόχοι "καλής οικολογικής ποιότητας" νερού θα εκπληρωθούν μέχρι το 2015. Αυτό πρέπει να επιτευχθεί από τα κράτη μέλη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκπονεί "πρότυπα ποιότητας για το περιβάλλον" όπου δίνεται ο ορισμός της "καλής χημικής κατάστασης". Συγχρόνως, ετοιμάζονται μέτρα ελέγχου εκπομπών τα οποία κλιμακώνονται από τη μείωση μέχρι την εξάλειψη των διαρροών στο υδάτινο περιβάλλον μέσα σε χρονικό διάστημα 20 ετών για τους χειρότερους ρύπους στα ευρωπαϊκά ύδατα, τις "κατά προτεραιότητα επικίνδυνες ουσίες". Και πάλι, η ενοποίηση όλων των διαθέσιμων μέσων θα είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός τόσο φιλόδοξου στόχου για τις κατά προτεραιότητα επικίνδυνες ουσίες.

Βιώσιμη χρήση του νερού

Τώρα που γνωρίζουμε ότι τόσο πολλές δραστηριότητες επηρεάζουν το νερό, μπορούμε να κατανοήσουμε τη σημασία της διατήρησης του νερού και της βοήθειας στην προστασία του από ρύπους. Είναι ακόμη πιο σημαντικό να συνειδητοποιήσουμε ότι η

ζήτηση αυξάνει συνεχώς. Συνεπώς, εναπόκειται σε μας να εξασφαλίσουμε ότι η Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων θα υλοποιηθεί αποτελεσματικά, ότι υπάρχει αρκετό νερό για τις ερχόμενες γενιές και ότι το νερό αυτό πληροί προδιαγραφές υψηλής ποιότητας.

Ζωή με ανεπάρκεια νερού

Καθώς οι ελλείψεις του νερού αυξάνονται σε ολόκληρο τον κόσμο, οι άνθρωποι αναζητούν τρόπους επαναχρησιμοποίησης των υγρών αποβλήτων. Αυτό είναι λογικό, διότι επιτρέπει διπλή χρήση με την ίδια δαπάνη άντλησης και δαπάνη υποχρεωτικής επεξεργασίας υγρών αποβλήτων. Μειώνει επίσης την ποσότητα των υδάτων που πρέπει να εκτραπούν, εξοικονομώντας έτσι πόρους. Το μόνο μειονέκτημα είναι ότι μειώνει τη διαθέσιμη ποσότητα νερού επειδή όταν καταναλώνεται επαναχρησιμοποιημένο νερό, επιστρέφει λιγότερο νερό στο φυσικό υδρολογικό σύστημα.

Η επαναχρησιμοποίηση είναι μια σημαντική και φυσική μέθοδος διαχείρισης των υδάτων αποστράγγισης. Για να αποκομιστεί το μεγαλύτερο όφελος από δεδομένη παροχή νερού και για να βοηθηθεί η διάθεση υδάτων αποστράγγισης, έχουν αναπτυχθεί στρατηγικές επαναχρησιμοποίησης του νερού. Αυτό γίνεται επειδή πρέπει να ληφθούν υπόψη πολλοί παράγοντες, από τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τις μακροπρόθεσμες ανάγκες καθώς και ευαίσθητα τοπικά ζητήματα. Σε ξηρές περιοχές όπου είναι περιορισμένες η παροχή νερού άρδευσης, το νερό αποστράγγισης μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως συμπλήρωμα. Ωστόσο, η ποιότητα του νερού αποστράγγισης προσδιορίζει ποιες καλλιέργειες μπορούν να αρδευτούν. Νερό αποστράγγισης με μεγάλη περιεκτικότητα άλατος δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την άρδευση ευαίσθητων στο αλάτι καλλιεργειών. Θα μπορούσε, ωστόσο, να επαναχρησιμοποιηθεί σε ανθεκτικές χορτονομές ή σε υφάλμυρα συστήματα γεωργίας-δασοκομίας.

Πράγματι, το υφάλμυρο νερό αποστράγγισης επαναχρησιμοποιείται όλο και περισσότερο για την άρδευση ανθεκτικών στο αλάτι καλλιεργειών και δέντρων. Επίσης, όπου ένα αρδευτικό έργο βρίσκεται κοντά σε φυσικό υγρότοπο, το νερό αποστράγγισης μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί στον υγρότοπο. Ακόμη και εδώ, ωστόσο, πρέπει να λαμβάνονται προφυλάξεις για να εξασφαλίζεται ότι η ποιότητα του νερού αποστράγγισης δεν βλάπτει τα ψάρια, τα υδρόβια πτηνά ή άλλα άγρια είδη στον υγρότοπο και ότι η ποσότητα του νερού που περνά μέσα από τον υγρότοπο είναι αρκετή για να αποτρέψει συγκεντρώσεις ουσιών που δεν υπερβαίνουν τα επίπεδα κινδύνου.

Η σωστή τιμή του νερού

Το νερό δεν είναι εμπορικό προϊόν όπως οποιοδήποτε άλλο, αλλά θα πρέπει να θεωρείται πολύτιμη κληρονομιά. Συνεπώς, είναι σημαντικό να δοθεί στο νερό μια τιμή, επειδή η τιμολόγηση ενεργεί ως κίνητρο για την ενθάρρυνση περισσότερο βιώσιμης χρήσης. Αυτός είναι ο λόγος που πολλές ευρωπαϊκές χώρες τιμολογούν το νερό εδώ και χρόνια. Μελέτες απέδειξαν ότι προσεκτική τιμολόγηση του νερού ενεργεί ως κίνητρο για τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη χρήση των υδάτινων πόρων και από μια μελέτη της Ευρωπαϊκής Περιβαλλοντικής Υπηρεσίας προέκυψε ότι η καθιέρωση της χρήσης μετρητών έχει ως αποτέλεσμα άμεση οικονομία στη χρήση του νερού που εκτιμάται σε 10-25% της κατανάλωσης.

Η Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων απαιτεί από τα κράτη μέλη να αναπτύξουν πολιτικές τιμολόγησης του νερού στις οποίες όλοι οι χρήστες συμβάλλουν κατάλληλα. Η βασική αρχή της Οδηγίας είναι ότι ο ρυπαίνων θα πρέπει να πληρώνει, διότι σε τελευταία ανάλυση κάποιος πρέπει πάντοτε να πληρώσει το τίμημα της ρύπανσης.

Η Οδηγία απαιτεί από τις Αρχές των Λεκανών Απορροής Ποταμών να αναπτύξουν συστήματα τιμολόγησης που να λαμβάνουν υπόψη τη φυσική, κοινωνική, θεσμική και πολιτική κατάσταση κάθε τόπου. Με άλλα λόγια, θα γίνουν μελέτες για την ανάλυση των δαπανών ανάλογα με τους διάφορους τομείς όπως νοικοκυριά, βιομηχανία και γεωργία και για την ενσωμάτωση σ' αυτές τις δαπάνες για παράδειγμα των μακροπρόθεσμων προβλέψεων που αφορούν επενδύσεις σε υποδομή από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Θα πραγματοποιηθούν επίσης διαβουλεύσεις, έτσι ώστε το τελικό σύστημα που θα υιοθετηθεί να φέρει σε ισορροπία την παροχή και τη ζήτηση με τρόπο που να είναι ευνοϊκός για το δημόσιο συμφέρον σήμερα και στο μέλλον. Συγχρόνως, επειδή το νερό έχει τόσο αποφασιστική σημασία για τη δημόσια υγεία, η Οδηγία θα προβλέψει εξαιρέσεις για λιγότερο ευνοημένες περιοχές, έτσι ώστε οι βασικές υπηρεσίες να παρέχονται σε ανεκτή τιμή.

Συμπεράσματα από τις τιμές νερού της Γαλλίας

Η Γαλλία είναι χώρα που εδώ και χρόνια χρεώνει για τις υπηρεσίες ύδατος. Πρόσφατα έγινε μελέτη για την εξαγωγή συμπερασμάτων από τις τιμές του νερού. Προέκυψε ότι η τιμή των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης σ' αυτή τη χώρα ποικίλλει από 0,8 ευρώ έως 3,15 ευρώ ανά κυβικό μέτρο. Πώς συμβαίνει αυτό; Διάφοροι παράγοντες εξηγούν αυτές τις διαφορές τιμών που συμπεριλαμβάνουν:

- τον τύπο εξοπλισμού στην εγκατάσταση καθαρισμού των υδάτων,
- το σύστημα παραγωγής και διανομής πόσιμου νερού,
- τον τύπο του συστήματος συλλογής χρησιμοποιημένου νερού και επεξεργασίας του,
- τις φυσικές συνθήκες,
- την κατανομή ή διασπορά του πληθυσμού.

Η Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων θα οδηγήσει σε διαφοροποίηση των τιμών του νερού στην Ευρώπη;

Μολονότι η Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων στοχεύει σε αποτελεσματική τιμολόγηση του νερού, δεν απαιτεί μία καθορισμένη τιμή για το νερό σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι τιμές θα διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή και θα εξαρτώνται από παράγοντες όπως αυτοί που αναφέρθηκαν παραπάνω, αλλά και από άλλους, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης του περιβαλλοντικού κόστους. Αυτό που θα είναι κοινό είναι η διαφάνεια που θα διέπει τις αποφάσεις για τη χρέωση νερού σ' ολόκληρη την Ευρώπη. Θα γνωρίζουμε ποιος χρησιμοποιεί, ποιος ρυπαίνει, τι στοιχίζει και ποιος πληρώνει γι' αυτό! Όλοι θα ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε συζητήσεις για να εξασφαλίζεται ότι οι χρεώσεις έχουν μελετηθεί κατάλληλα και περιλαμβάνουν οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές αρχές.

Υλοποίηση από κοινού

Ο τρόπος που θα υλοποιηθεί η Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων είναι μοναδικός. Βασίζεται στη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Δίνει επίσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στα κράτη μέλη, στις υποψήφιες χώρες και σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς μια χωρίς προηγούμενο ευκαιρία για νέα συνεργασία που θα καθοδηγήσει τη διαδικασία και θα εξασφαλίζει αποτελεσματική και συνεπή υλοποίηση.

Οι διατάξεις της Οδηγίας είναι πολύπλοκες και εκτεταμένες και έχει αναγνωριστεί ευρέως ότι η υλοποίηση θα βοηθηθεί σε μεγάλο βαθμό με την προετοιμασία οδηγιών σε μια κλίμακα τεχνικών θεμάτων. Αυτή η πρόκληση αντιμετωπίστηκε στο πλαίσιο της Κοινής Στρατηγικής Υλοποίησης για την Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων που αναπτύχθηκε από κοινού από τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συμφωνήθηκε τον Μάιο του 2001.

Σημαντικές προθεσμίες της Οδηγίας:

- **Δεκέμβριος 2003**
Προσαρμογή εθνικών και τοπικών νόμων στην Οδηγία – Πλαίσιο περί Υδάτων.
Λειτουργία της συνεργασίας για λεκάνες απορροής ποταμών.
- **Δεκέμβριος 2004**
Ολοκλήρωση ανάλυσης των πιέσεων και επιπτώσεων στα ύδατά μας, συμπεριλαμβανομένης οικονομικής ανάλυσης.
- **Δεκέμβριος 2006**
Λειτουργία προγραμμάτων παρακολούθησης ως βάσης για τη διαχείριση των υδάτων.
- **Δεκέμβριος 2008**
Παρουσίαση στο κοινό των προγραμμάτων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.
- **Δεκέμβριος 2009**
Δημοσίευση των πρώτων προγραμμάτων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.
- **Δεκέμβριος 2015**
Τα νερά πρέπει να ανταποκρίνονται στην “καλή κατάσταση”.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων: Αντλήστε από αυτή!

Λουξεμβούργο: Γραφείο Επίσημων Δημοσιεύσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

2002 — 12 σ. — 14,85 X 21 cm

ISBN 92-894-3039-7

Αντίτυπα αυτής της έκδοσης διατίθενται δωρεάν μέχρι εξαντλήσεώς της στην παρακάτω διεύθυνση:

Centre d'information(BU-9 0/11)(Κέντρο Πληροφόρησης)

Direction générale de l'environnement (Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος)

Commission européenne (Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

B-1049 Brussels

φαξ (32-2) 299 61 98

E-mail: ENV-PUBS@cec.eu.int

Για περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.europa.eu.int/comm/environment/water/>

E-mail: env-water@cec.eu.int

Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το Internet μέσω του εξυπηρετητή Ευropa (<http://europa.eu.int>).

Βιβλιογραφικό δελτίο υπτάρχει στο τέλος του τεύχους.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2002

ISBN 92-894-3039-7

© Ευρωπαϊκές Κοινότητες, 2002

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Printed in Belgium

Τυπωμένο σε ανακυκλωμένο χαρτί

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

L-2985 Luxembourg

ISBN 92-894-3039-7

9 789289 430395 >